

IV. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM TRONG SINH HOẠT DÃ NGOẠI

Hoạt động dã ngoại là kiểu tổ chức HĐTN theo phương thức khám phá (tham quan, cắm trại, thực địa,...) và thường có thể kèm với phương thức nghiên cứu (khảo sát, điều tra, làm dự án nghiên cứu, sáng tạo công nghệ,...) hoặc phương thức thử nghiệm, tương tác (giao lưu, tác nghiệp, đóng kịch, hội thảo, hội thi, trò chơi,...). Hoạt động dã ngoại có thể được lồng ghép trong SHCD, ví dụ như sinh hoạt dã ngoại “Khám phá quê hương em” ở tuần 1 của chủ đề 8.

HS lớp 1 chưa thể đọc viết thông thạo, năng lực nhận thức và vận động còn đang ở bước đầu phát triển. Nhưng không vì thế mà HS lớp 1 thụ động trong hoạt động dã ngoại. HS cần được tập tham gia một cách chủ động và vẫn giữ vị trí “HS là trung tâm”. HS cần được thực hiện vai trò của mình trong các bước: (1) Chuẩn bị, (2) Trong khi dã ngoại, và (3) Sau chuyến dã ngoại.

Sau đây là gợi ý các bước tổ chức hoạt động dã ngoại:

Các bước	Nội dung
	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu hoạt động dã ngoại: Nếu có thể, GV có thể dùng thêm video clip, hình ảnh,... để giới thiệu, đồng thời đặt câu hỏi gợi ý cho HS: Chúng ta sẽ đi đâu, làm gì? HS đoán và tìm hiểu: Nơi đó có những gì? Có thể có những điều thú vị nào?... Ví dụ: Nếu dã ngoại ở Thảo Cầm Viên thì có thể cho mỗi nhóm nghiên cứu những loài động vật, thực vật có thể có;...). - Giới thiệu mục đích của hoạt động bằng những câu hỏi gợi ý: Ví dụ: Em mong muốn những điều tốt đẹp gì từ buổi dã ngoại? Thầy (cô) mong muốn những điều tốt đẹp gì? Nhà trường mong muốn những điều tốt đẹp gì? Em cần làm và sẽ làm những gì? Những việc làm đó có thể đem lại những điều tốt đẹp cho em (các bạn, thầy, cô, trường lớp)? Tại sao? Hoặc: Những việc làm này giúp em có được những điều gì? Có được những điều tốt đẹp không? Tại sao? Em nghĩ sẽ vui như thế nào (như cầu niêm vui cần được xem như một mục tiêu)? Làm cách nào để tạo thêm niềm vui cho em và các bạn trong lớp?... - Em cần chuẩn bị những gì để buổi dã ngoại thật vui, hiệu quả? + Cần đồ dùng cá nhân gì? Tại sao? + Dụng cụ, vật liệu gì? Tại sao? + Cần gì để bảo đảm an toàn, đảm bảo vệ sinh? Tại sao? + Cần làm gì khi gặp người lạ (kết nối chủ đề <i>Em và những người xung quanh</i>)? + Cần để ý những phẩm chất gì? Tại sao? GV có thể liệt kê một vài ý để HS chọn và HS để nghị thêm như: ham học hỏi, kiên trì nỗ lực, tôn trọng người khác,... + Cần để ý điều gì trong văn hóa ứng xử (với bạn bè, trên xe, nơi công cộng,...)? + Các số điện thoại, địa chỉ cần nhớ là gì (bố mẹ, thầy, cô giáo, người thân)? (HS thực tập đọc trong nhóm (lớp)). <p>(Nếu có thời gian, có thể cho HS sắm vai để thực hành một số nội dung ở trên)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chia nhóm, phân công nhiệm vụ (nếu có): <ul style="list-style-type: none"> + HS cần có thời gian để luyện tập hoạt động nhóm với nhau nếu là nhóm mới. + Dấu hiệu, biểu tượng dễ nhận diện cho từng nhóm (lớp). + Phân công, nhiệm vụ, bối cảnh trưởng, nhóm phó. <p>Cần có những phiếu học tập để giúp HS thực hiện bước chuẩn bị một cách chu đáo. HS chuẩn bị càng tốt thì khả năng thành công càng cao. "Thất bại trong chuẩn bị là chuẩn bị cho thất bại".</p>
Chuẩn bị	

Trong khi đi dã ngoại	<ul style="list-style-type: none"> - Tập trung, ổn định đội ngũ, điểm danh,... - Trên đường đi (trên xe hoặc đi bộ) cần có những hoạt động để giúp HS "tập trung" và thực hành ngay một số nội dung liên quan đến chủ đề của buổi dã ngoại. Ví dụ: Chủ đề liên quan đến bảo vệ môi trường, giữ gìn cảnh quan thiên nhiên. + Có thể yêu cầu HS quan sát và đếm xem có bao nhiêu loại cây (cần phiếu để HS viết kết quả); cho HS quan sát dấu đường (cho HS làm quen trước với một vài loại dấu đường rất đơn giản và sử dụng loại HS đã học biết để đánh dấu đường), dùng dấu đường bằng cành cây khô (có gắn thêm màu để HS nhòe dễ quan sát),... + Trên xe, cho các nhóm HS thi theo nhóm để gọi tên loại cây, loại động vật,... - HS cần chuẩn bị sẵn phiếu học tập để tự ghi nhận (đánh dấu, viết số, chữ đơn giản, tô màu, vẽ,...) những gì em quan sát, làm được (theo yêu cầu, theo sự phân công). - Cần có nội dung tự đánh giá (trong phiếu học tập) về thái độ ứng xử... trong quá trình thực hiện. Đây có thể được xem là một loại phiếu tự đánh giá. - Trên đường về: cũng có thể tổ chức cho HS thực hiện một vài hoạt động đơn giản (trò chơi quan sát tính điểm,...) để giúp HS "tập trung" hơn cho công việc của em đến phút cuối của buổi dã ngoại.
Sau chuyến dã ngoại	<p>GV tổ chức cho HS đánh giá/tự đánh giá (gồm cả đánh giá đồng đẳng):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kể về điều em yêu thích nhất trong chuyến dã ngoại và giải thích vì sao? - Em cảm thấy thế nào? Hoạt động nào em thích nhất? - Vẽ lại con vật, cảnh vật, hoạt động em yêu thích nhất. - Tự đánh giá em làm được gì, như thế nào? - Em học được những điều tích cực gì? - Tổ chức cho HS trưng bày, giới thiệu thành quả trong SHDC, SHL. - Bầu chọn nhân vật tích cực nhất. - HS viết thư (thiệp), vẽ hình để cảm ơn nơi HS đã đến dã ngoại,...